

AIRISTON-VELKUAN KALASTUSALUE
TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2016

Kalastusalueen hallitus 2016:
vas. Juha Kääriä, Heikki Saarinen, Jyrki Paavanen, Teijo Lindström, Raimo Lehtimaa, Esa Tähti,
Olavi Sahlistén, Mika Sälve, Ilkka Aronen, Ilmo Aalto

Yleistä

Tammikuussa 2008 Airiston- ja Velkuan kalastusalueiden hallitukset laativat yhdistymissopimuksen ja toimittivat hakemuksen Varsinais-Suomen TE-keskuksen kalatalousyksikköön (nykyinen V-S ELY-keskus, kalatalouspalvelut) alueiden yhdistämiseksi. Kalatalousviranomaisen antoi hyväksymispäätöksen kesäkuussa 2008. Kalastusalueen järjestäytymiskokous pidettiin Raision kaupungintalolla 27.8.2008. Kalastusalueen ohjesääntö vahvistettiin kalatalousviranomaisen allekirjoituksilla 4.11.2008 (ohjesääntömuutos 6.10.2009).

Uuden kalastusalueen nimeksi tuli Airiston-Velkuan kalastusalue. Kalastusalue käsittää yleispiirteittäin seuraavat vesialueet: Turun edustan merialue Pohjois-Airistolla, Askaistenlahti, Vapparin pohjoispuoli ja Rymättylän eteläkärjestä Mynälahden pohjukkaan.

Kalastusalueella on 1 811 vesialuepalstaa, joiden pinta-ala on yhteensä noin 52 600 hehtaaria. Yksityisiä vesialueohkoja kalastusalueella on 1 179 kappaletta (yhteensä 19 400 ha) ja jakamattomia vesialueita 632 kappaletta (yhteensä 33 200 ha).

Vuosi 2016 oli kahdeksas kokonainen toimintavuosi.

Hallinto ja toimihenkilöt

Vuonna 2016 kalastusalueen hallitukseen kuuluivat: Olavi Sahlstén (puheenjohtaja), Raimo Lehtimaa (varapuheenjohtaja), Ilmo Aalto, Ilkka Aronen, Juha Kääriä, Teijo Lindström, Jyrki Paavanen, Heikki Saarinen, Mika Sälve ja Esa Tähti.

Isännöitsijän ja kalataloussuunnittelijan tehtäviä hoiti iktyonomi Timo Saarinen. Toimenkuvaan kuului isännöitsijän perustehtävien lisäksi myös kalastuksenvalvonnan organisointi ja käytännön valvontatehtävät sekä hanketoiminnan kehittäminen ja koordinointi.

Kalastusalueen tilintarkastajana toimi HT, JHT Teemu Peippo ja varalla HT Ilkka Tähtinen.

Talous 31.12.2016 (31.12.2015)

Tuloslaskelma vuodelta 2016 näytti alijäämää 14 896 € (-25 204 €). Oma pääoma 258 294 € (305 651 €). Kalaveden hoitorahasto 365 719 € (398 179 €).

Kokoukset

Kalastusalueen vuosikokous pidettiin 30.11.2016 Mynämäellä Rasekon toimipisteen auditoriossa.

Perinteinen kalastusalueen tunnustuspalkinto myönnettiin kalatalousteknikko Seppo Kyllöselle.

Kokouksesitelmänä kuultiin kalatalouspäällikkö Kari Ranta-ahon ajankohtaiskatsaus. Osanottajia kokouksessa oli 27 henkilöä edustaen yhteensä 26 vesialuetta ja viittä yhdistystä. Kalastusalueen hallitus kokoontui vuonna 2016 yhteensä viisi kertaa.

Hanketoiminta

Merimetson uudet häirintämenetelmät 2016

Hankkeen aikana on tarkoitus kokeilla uusia häirintämenetelmiä ja estää merimetsojen pesintä ELY-keskuksen poikkeusluvassa määritetyllä häirintäalueella.

1. Merimetsojen äänikarkottimet. Lajin hätä- ja hälytyskutsujen digitaalilallenteet soitetaan aurinkokennon varaaman akkuvirran voimin satunnaistoistolla kaiuttimista.

2. Karkotuskuvat. Kaksipuolisesti kennomuoville printattu luonnollisen kokoinen kuva. Kuvat ripustetaan ylösalaisin roikkumaan puiden oksille tai telineille.

3. Pelätinlaiturit. Siirrettävä ja ankkuroitava laiturei (2x3m), jossa seisoo haalareihin puettu mallinukke käsissään juomatölkeistä rakennetut "tuulikellot"

Häirinnät onnistuivat tavoitteiden mukaisesti ja häirintäalueella ei ollut merimetsojen pesiä vuonna 2016.

Hanketta on rahoittanut Saaristomeren kalatalouden toimintaryhmä.

Suosituksia kuhan kalastukseen

Muille kuin kaupallisten kalastajien I ryhmän kalastajille kuhan alamitta on 1.1.2016 42 cm. Näille suositellaan kuhan kalastukseen tarkoitettujen verkkojen alimmaksi solmuväliksi vähintään 45 mm. Lisäksi Askaisten Tuomonluotojen ja Loukkeenkarin vesialueille on annettu ajallinen ja alueellinen kalastusrajoitussuositus kuhan kutuajaksi toukokuun puolivälistä heinäkuun puoliväliin.

Siian- ja meritaimenen kasvatusta ja istutukset sekä siianmädin hankinta

Velkuassa (Raimo Lehtimaa) starttiruokittiin vastakuoriutuneita merikutuisia siikoja ja kasvatettiin merialtaissa kesänvanhoiksi jo yhdeksäntenä perättäisenä vuotena. 11 100 siikaa, keskipituus 14,1 cm ja –paino 23,81 g istutettiin kasvatuspaikkaansa Talosmeren edustalle 4.11. Siiat myytiin velvoiteistutuksiin (V-S ELY). 5.7. tilanpuutteen takia vapautettiin altaista noin 50 000 siianpoikasta.

Velkuassa jatkokasvatettiin myös 2-vuotiaita meritaimenia 3.6. – 9.11.2016. Istutushetkellä taimenten, 1 186 kpl keskipituus oli 33 cm ja –paino 455 g. Kaikki taimenet merkittiin T-ankkurimerkillä..

Uudenkaupungin makeanvedenaltaan edustalta pyydettyjen emosiikojen hedelmöitettyä mätiä ostettiin loppusyksyllä 20 litraa ja toimitettiin Pyhämaan hautomoon.

Särkäsalmen kalasataman rannasta istutettiin 3.6. 1000 kpl 2-vuotiasta meritaimenta.

Taulukko 1. Airiston-Velkuan kalastusalueen tekemät kalaistutukset vuonna 2016.

Laji	Ikä	Määrä kpl
Saaristosiiika	kesänvanha	11 100
Saaristosiiika	2 kk	50 000
Meritaimen	2-v	1 000
Meritaimen	3-kes.	1 186

Siian- ja meritaimenen kasvatukseen ja istutuksiin saatiin avustuksia noin sadalta vesialueen omistajalta sekä West Coast Trolling Team ry:ltä ja Saaristomerén Uistelijat ry:ltä.

Kalastusalue osallistui lisäksi Valonian tekemiin virtavesikunnostusten kustannuksiin.

Kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma

Päivitetty, kalastuslain kokonaisuudistuksen tavoitteita huomioiva kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma hyväksyttiin vuosikokouksessa. Suunnitelma on kokonaisuudessaan luettavissa kalastusalueen verkkosivuilta www.airistovelku.fi sekä tilattavissa kalastusalueen toimistolta.

Merimetsojen häirintä

Merimetsoilannetta seurattiin aktiivisesti ja häirintätoimia tehtiin 30.3. – 14.5. lupaehtojen mukaisesti seuraavissa kohteissa:

Uksmunni, Räiskä, Iso-Mustiletto, Kiukaat, Siestenkari, Kumpelkari, Aukkoletto, Hevoskarin aukon nimetön luoto ja Kalmanhohde. Pesän alkuja poistettiin 103 kpl.

Itäisellä häirintäalueella oli huhtikuun alkupuolella runsaasti merimetsoja. Erityisesti alueen pohjoisosassa. Tällä alueella ei tarvinnut ryhtyä varsinaisiin häirintätoimiin. Todennäköisesti näistä yksilöistä valtaosa pesi Äijäkarin ja Kirveskarin kolonioissa.

Häirintätoimet onnistuivat suunnitelman mukaisesti ja merimetso ei pesinyt häirintäalueella vuonna 2016.

Häirintätoimia on tehty alueella vuodesta 2010 alkaen.

Häirintäalueen ulkopuolella (Ruissalon pohjoispuolella) Äijäkarilla oli 747 (551) pesää. Airiston eteläpäässä Kirveskarilla ja Juusonkarilla laskettiin yhteensä 396 pesää.

Suomen merialueilla merimetsojen pesiä laskettiin kesällä 2016 yhteensä 25 500 (24 000).

Hyljetilanne

Vuonna 2016 Itämerellä nähtiin lentolaskennoissa yli 30 000 hallia, joista Suomen merialueella runsaat 11 000. Laskenta-aikaan touko-kesäkuussa halleja on eniten Itämeren pääaltaan reunamilla: Keski-Ruotsin saaristossa, Suomen lounaissaaristossa ja Viron länsirannikolla. Kannankasvu on viime vuosina ollut voimakkainta Keski-Ruotsin saaristossa. Myös eteläisellä Itämerellä hallien laskentakanta on hiljalleen vahvistunut.

2000-luvulla Itämeren hallikanta on kasvanut keskimäärin runsaat viisi prosenttia vuodessa. Suomen alueella laskenta-aikaan nähtyjen hallien määrä on kuitenkin viime vuosina pysynyt melko vakaana. Keväällä 2016 valtaosa (9627) Suomessa lasketuista halleista tavattiin tuttuun tapaan lounaissaaristosta (Luke)

Hylkeet aiheuttavat merkittäviä pyydysvahinkoja ja saalismenetyksiä kalastusalueen vesillä. Vesialueen omistajia kehoitetaan myöntämään luvat vesialueilleen mahdollisesti haettaviin metsästyslupiin. Aktiivisuutta tarvitaan ammattikalastajilta, metsästäjiltä ja vesialueenomistajilta.

Maa ja metsätalousministeriö on asettanut koko maahan metsästyskaudeksi 2016 – 2017 yhteensä 1050 harmaahylkeen pyyntikiintiön lupaa. Lounais-Suomeen osoitetusta 273 hylkeen kiintiöstä oli vuoden vaihteessa jäljellä 257 kpl.

Kalastuslupien myynti vuonna 2016 (v. 2015)

Airiston yhtenäislupa-alue päivitettiin vuonna 2013. Lupa-alue ulottuu nyt Etelä-Airiston Kirveskarilta Naantalin Ukko-Pekan sillalle asti. Lupamyynnistä vastasi Kalakortti.com. Tämän kautta välitettiin yhteensä 25 (44) lupaa. Airiston yhtenäislupamyynti oli yhteensä 453 € (929 €) ja Velkuan Pohjankylän yhtenäiskalastuslupa-alueelle kalastusalue välitti lupia 14 kpl / 514 € (25kpl / 650 €).

Kalastusalueen toiminta-avustus vuonna 2016 (v. 2015)

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut myönsi määrärahaa kalastusalue toimintaan vuonna 2016 18 162 € (18 162 €)

Omistaja- ja viehekorvaukset vuonna 2016 (v. 2015)

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut tilittää vesialueen omistajille tuloutettavat kalastonhoitomaksuvarat vuodelta 2016 vuonna 2017. Vesialueiden omistajille tuloutettavia viehekalastusmaksuvaroja tilitettiin ELY:stä vuodelta 2015 yhteensä 44 834 € (48 081 €).

Vesialueen omistajat osallistuivat kalavesienhoitoon antamalla valtakirjan omistaja- tai viehekorvaustuloistaan tai ohjanneet muita varoja kalastusalueelle yhteensä 8 083 eurolla (12 078 €). Lisäksi useat vesialueen omistajat ovat omatoimisesti istuttaneet vesialueilleen kalanpoikasia.

Kalastusalueen toimesta tehty kalastuksentralvonta

Uusi lainsäädäntö koskien kalanpyydysten merkintää ja kalastuksentralvojan koulutusvaatimuksia astui voimaan 4.4.2012. Kalastuksentralvojan kokeen järjestää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Kokeen suorittaneita ja kalastusalueen nimeämiä valvojia ovat Janne Antila, Heikki Raumanen, Timo Saarinen ja Mika Sälve. Luvat tarkastettiin yhteensä noin 300:lta kalastajalta.

Toimitsijatehtävät

Kalastusalueen isännöitsijä hoitaa Kuivan Kaltsaaren-, Hanganperän-Riiaisten-, Röölään-, Tuomolan- ja Kotkavuoren osakaskuntien toimitsijan tehtäviä.

Muistutukset, lausunnot ja valitukset

Kalastusalue otti toimintavuonna kantaa:

22.04. Valitus Liikenneviraston tekemästä lupapäätöksestä koskien Rajakari-Turku väylän nopeusrajoituksen nostoa (Turun Hallinto-oikeus)

16.05. Vastaus selvityspyyntöön: Hallinto-oikeus varaa Teille tilaisuuden täydentää valitustanne 22.04. selvityksellä siitä, millä perusteella katsotte, että Airiston-Velkuan kalastusalueella on valitusoikeus asiassa. (Turun Hallinto-oikeus)

30.09. Lausunto kalatalousmaksujen käyttösuunnitelmista vuosille 2016 – 2020 (V-S ELY-keskus)

02.10. Ympäristölupahakemus / Neste Oyj (Etelä-Suomen AVI)

Tiedotus

Airiston-Velkuan kalastusalue oli esillä ainakin seuraavissa tiedotusvälineissä 2016:

- 26.01. Läjitysalue tulossa Naantalin vesille, Rannikkoseutu
- 27.01. Rajakarille esitetään uutta läjitysalueetta, Turun Sanomat
- 17.02. Meriläjitykselle vaaditaan vaihtoehtoja, Turun Sanomat
- 23.02. Merimetson häirintää aiempaa laajemmalla alueella, Vakka-Suomen Sanomat
- 24.02. Merimetsojen pesinnän häirintä laajenemassa, Turun Sanomat
- 23.03. Pohjois-Airiston nopeusrajoituspäätös närästä kalastusalueetta, Yle Turku
- 05.04. Karmiva kuva karkottanee merimetsoja, Rannikkoseutu
- 08.04. Maahan- ja maastamuuttajia, Vakka-Suomen Sanomat
- 12.04. Lupakäytäntöjen joustavuus ratkaisuksi merimetso-ongelmaan, Vakka-Suomen Sanomat
- 14.04. Konstit on monet, kun merimetsoja karkotetaan, Satakunnan Kansa
- 23.04. Ruotsinlaivojen lisävauhdista valitus, Turun Sanomat
- 06.05. Kuha ja kaverit kapuavat Merimaskuun, Vakka-Suomen Sanomat
- 07.06. Raisonlahdella ei saa kalastaa ennen elokuuta, Rannikkoseutu
- 10.06. Verkkokalastus Aurajoessa on kielletty, Koroiset 2/16
- 04.11. Siianpoikasia istutettiin Velkuan kalastusalueelle, Turun Sanomat
- 04.11. Siianpoikasia istutettiin Velkuassa, Aamuset

Muu toiminta

Airiston-Velkuan kalastusalueen edustus oli mukana vuonna 2016:

- 04.01. Tiilikaisen merimetsotyöryhmän kuultavana, Helsinki
- 12.01. Kaapelikokous / Krafnät
- 04.02. Meritaimenseminaari, Livia Parainen
- 16.02. Valtakunnalliset kalastusaluepäivät Helsinki
- 22.03. Kalastuslaki –ilta, Lounais-Suomen Vapaa-ajankalastajat
- 31.03. Virtavesipalaveri, Valonia.
- 12.04. Saaristomeren kalatalousryhmä, infotilaisuus
- 13.04. Merimaskun kalamarkkinatapahtuma -palaveri
- 10.05. Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä
- 21.05. Rysän päällä Velkuassa, tapahtuma
- 10.06. Erämessut Riihimäki
- 22.06. Kalastuksen järjestely –palaveri, Turun kaupunki
- 28.06. Kalastusalueiden neuvottelu, Uusikaupunki
- 21.09. Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä
- 12.10. Hankepalaveri Naantalin kaupunki
- 18.10. Vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmä Rauma
- 21.10. Alueellinen merimetsotyöryhmä
- 07.11. Kalastusalueeneuvottelu, Uusikaupunki
- 21.11. Alueellinen kalatalouden yhteistyöryhmä
- 01.12. Kalastuslakipäivät, Helsinki
- 08.12. L-S Kalatalouskeskus vuosikokous
- 19.12. Hankepalaveri Livia Parainen

Kaikkiin vesialueen omistajien ja sidosryhmien kyselyihin, yhteydenottoihin ja avunpyyntöihin pyrittiin vastaamaan käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Kalastusalueen kotisivut toimivat osoitteessa www.airistovelkua.fi.
Kalastusalueella on myös aktiivisesti päivitettävät Facebook sivut.